

PRŮVODCE PROGRAMEM

Kytara jako doprovodný nástroj pro zpěváka zažívala zlatý věk ve „století loutny“. Johan Sebastian Bach jednou říkal, že loutna byla jediný nástroj, který mohl nahradit celý orchestr. Ačkoli kytara byla později nahrazena klavírem, hudební skladatelé pokračovali také v psaní písní pro kytaru - dokonce i v případě, že byly skladby nakonec rozepsány pro klavír. Program nabízí pestrý výběr z těchto děl, přes lidové melodie středověku až po barokní melodie a díla velkých klasických i romantických skladatelů. Nakonec zazní také přepisy českých lidových melodií slavných českých skladatelů.

TŘI PÍSNĚ STŘEDOVĚKU

- ❖ Der Maie (15. Jhdt.) / The may (15th century)
- ❖ Ei wie scheint der Mond so hell (aus dem „Wunderhorn“) / Look the moon is shining bright (from the German „Wunderhorn“)
- ❖ Das Röslein im Tal (1535) / The little rose in the valley (1535)

Tyto tři středověké písně jsou přepisy skladatele a učitele hudby RUDOLFA LEBERLA narozeného v roce 1884 ve Velké Semněvici / Hochsemlowitz († 1952). Skladatel a první ředitel Sudetoněmeckého hudebního institutu v Regensburgu WIDMAR HADER, narozený v roce 1941 v Lokti / Elbogen, je znovu upravil.

TŘI STARONĚMECKÉ PÍSNĚ

- ❖ *Valentin Rathgeber*: An die edle Musik / To the noble music
- ❖ *Walther Hensel*: Verborgenes Feuer / Hidden fire (aus / from: Der Prager Spielmann / The lutenist from Prague, Augsburg 1926)
- ❖ *Johann Sebastian Bach*: So oft ich meine Tobackspfeife. Erbauliche Gedanken eines Tobackrauchers / Every time I smoke my tobacco pipe. Uplifting thoughts by a tobacco smoker (Aus dem „Notenbüchlein der Anna Magdalena Bach“ / From „Anna Magdalena Bach's little score book“)

RATHGEBER, mnich, který zemřel v klášteře Banz v roce 1750, vytvořil výběr populární hudby s názvem „Sbírka písní, která potěší uši a pobaví duši“. HENSEL se narodil v roce 1887 v Moravské Třebové / Mährisch Trübau († 1956) a jeho skutečné jméno bylo Julius Janiczek. V rámci mládežnického hnutí své doby založil „Finkensteinerovo zpěvové hnutí“. Prvním vydavatelem jeho „Skóre stránek z Finkensteinu“ byl dr. Karl Vötterle z Augsburgu, který později založil nakladatelství Bärenreiter - dnes jeden z nejvýznamnějších hudebních vydavatelů na světě, který sídlí také v Praze, a pyšní se mnoha významnými českými skladateli. programu. BACH (1685-1750) si myslel, že loutna a jeho loutna patří k standardnímu repertoáru nástroje.

TŘI PÍSNĚ PRO LOUTNU

- ❖ Come again sweet love
- ❖ Flow my tears
- ❖ Fine knacks for Ladies

DOWLAND (1563-1626) byl nejslavnějším loutnistou své doby, Tyto tři písně byly nahrány STINGEM v roce 2006 na jeho album *Písně z Labyrintu*, společně s bosenským loutnistou Edinem Karamazovem.

ČTYŘI PÍSNĚ Z KLASICKÉHO A ROMANTICKÉHO OBDOBÍ I

- ❖ *Joseph Haydn*: Landlust / Enjoying the countryside
- ❖ *Franz Schubert*: An die Laute / Song to the lute
- ❖ *Carl Maria von Weber*: Liebeszauber / The enchantment of love
- ❖ *Robert Schumann*: Die Widmung / The dedication (op. 25 n° 1)

HAYDN (1732-1809) v tomto díle demonstruje svou náklonnost k populární hudbě své doby. FRANZ SCHUBERT (1797-1828) napsal řadu písní pro kytarový doprovod. Jeho otec, Franz Theodor Schubert, se narodil v roce 1763 v Nové Vsi / Neudorfu (dnes Vysoká, patřící k Malé Moravě v kraji Schönberg / Šumperk), z tohoto důvodu pojmenovaný „Schubert-Neudorf“. CARL MARIA VON WEBER (1786-1826) napsal poměrně mnoho písní s originálním kytarovým doprovodem a je možné, že také ROBERT SCHUMANN (1810-1856) myslel na kytaru jako na doprovodný nástroj, když napsal tuto píseň.

ČTYŘI PÍSNĚ Z KLASICKÉHO A ROMANTICKÉHO OBDOBÍ II

- ❖ *Wolfgang Amadeus Mozart*: Feinsliebchen komm' ans Fenster / Come to the window my dear)
- ❖ *Mauro Giuliani*: Abschied / Farewell (Text von / words by Friedrich Schiller)
- ❖ *Franz Schubert*: Ständchen / Serenade
- ❖ *Antonín Dvořák*: Ach, není tu / Die Klage / Maiden's Lament, aus: Vier Lieder ‚Im Volkstone‘ / from: Four Songs, In Folkstyle‘ / V národním tónu (op. 73)

MOZART († 1756) napsal originální mandolinový hlas pro tuto píseň z druhého aktu svého Dona Giovanniho. GIULIANI, kytarista a skladatel (1781-1829), sám sebe nazýval „Mozart kytary“. Serenáda SCHUBERTA je jednou z jeho nejznámějších melodií a zní jako by byla vytvořena pro kytaru. DVOŘÁK (1841 Nelahozeves / Mühlhausen in Böhmen - 1904) našel velkou oporu v Johannesu Brahmsovi, který mu pomohl s jeho posledním průlomem, když podpořil vydávání Dvořákových Písní z Moravy svým vydavatelem Fritzem Simrockem.

PÍSNĚ Z ČECH A MORAVY

- ❖ *Bedřich Smetana*: Večerní písně . (1) Kdo v zlaté struny zahrát zná. (2) Nekamenujte proroky.
- ❖ *Bohuslav Martinů*: Písničky na jednu stránku: písně na texty moravské lidové poezie. Z jeho díla: (2) Otevření Slovíčkem. (3) Cesta k milé. (6) Sen Panny Marie. (7) Rozmarýn.
- ❖ *Leoš Janáček*: Moravská lidová poezie v písních Výběr z díla: (1) Oříšek lískový. (2) Šafárova dcera. (3) Slzy útěchou. (4) Muzikanti .

„Večerní písně“ od SMETANY (1824 Leitomischl / Litomyšl - 1884) patří k jeho pozdním dílům. Doprovod, původně napsaný pro klavír, evokuje melodie z loutny. MARTINŮ (1890 Polička / Politschka - 1959) dominoval mnoha hudebním stylům a inspiroval se ve staré moravské lidové poezii. JANÁČEK (1854 Hukvaldy / Hochwald - 1928 Moravská Ostrava / Mährisch Ostrau) vybudoval památník lidových melodií své vlasti se svými přepisy.

MUZIKANTI

Baryton Armin Holnaicher a kytarista Wolfgang Fritscher se znají po desetiletí a mnohokrát vystupovali společně. Myšlenka tohoto programu - Písňe pro kytaru mezi Augsburgem (rodné město obou hudebníků) a Moravou - vznikla při příležitosti pozvání obou hudebníků na oslavu 750 let Moravská Třebová / Mährisch Trübau.

Bilder (Quellen) / Illustrations (with sources):

- AH+WF © Armin Holnaicher / Wolfgang Fritscher

- Luis Milán: Titelblatt / Front Page zu / of „Libro de música de vihuela / El Maestro“ (Valencia 1535/36, Orpheus, Vihuela spielend / playing the vihuela) (Public Domain)

- Gedruckte Notenseite einer Arie von Wenzel Müller (Mährischer Singspielkomponist am berühmten „Leopoldstädter Theater“ in Wien) / printed score to an „Arie“ by Wenzel Müller (a composer of popular music from Moravia who worked at the famous „Leopoldstädter Theater“ in Vienna) ... source: Bayerische Staatsbibliothek München / Bavarian State Library Munich.